Biró Annamária

Documenta 14

Nagy tér- és időutazás Ithaka felé

FEUILLETON - LXI. évfolyam, 32. szám, 2017. augusztus 11.

Az idei nagy kiállítások (a Documenta mellett a Velencei Biennálé is várja a látogatókat novemberig) egyik tanulsága az, hogy senki nem felejt semmit. Ezért azt sem szabad elfelejteni, hogy az úgynevezett neoavantgárd az a kályha, ahonnan a legújabb tánc indul. Nem lehet véletlen, hogy az idei Velencei Biennáléra a kurátornő hatalmas Hajas Tibor-anyagot, az idei Documentára a kurátor hatalmas Ladik Katalin-anyagot válogatott. Nem véletlen (illetve talán véletlen, de annál jelentősebb), hogy mindkét nagykiállításon szerepel Geta Brătescu *A műterem* című, 1978-as csodás, csaknem 18 perces videója. Mindkét nagykiállításon szerepel a német, a jugoszláv, a lengyel és az osztrák neoavantgárd valamelyik jelentős alkotója, alkotása (Beuys, Gotovac, Szapocznikow, West), mint ahogy a múltkori, 2012-es Documentán Szentjóby Tamás *Csehszlovák rádió*ja. Erős a központi épülettől nem messze levő téren Olu Oguibe alkotása, az *Idegenek és menekültek emlékműve*, egy talán tíz méter magas, beton obeliszk, amire Máté evangéliumából vett idézet van írva arany betűkkel arabul, angolul, németül és törökül: *Idegen voltam, és ti befogadtatok* (Mt 25,35). A talapzatán állandóan idegenek és menekültek ülnek, és szemmel láthatóan jól érzik magukat az „I was a stranger and you took me in” árnyékában.